

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda.

Administratie: St. Thomas-college.

DRUKKER. B. L. DOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—

Afzonderlijke nummers fl. 0.15.

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Curacaosche sprokkelingen.

Woningen en straten in Punda.

Het is bekend dat reeds bij Gouverneur Helfrich het plan bestond om door het neerhalen van een zekeraantal perceelen in het Punda-complex, de ruimte te krijgen voor den aanleg van mooie, breede, ruime straten; iets waaraan aldaar maar al te zeer behoefte bestaat. Want behalve van nog wat anders, dat nu juist niet Willemstad tot ere strekt, is het Punda-complex tevens een centrum van handel. De voornaamste winkelhuisen, agentschappen van stoomvaartmaatschappijen, consulaten etc. zijn er gevestigd. Reeds bestond er een plan, hoe dat complex er na zijn moderniseering uit zou zien; flinke, ruime straten waren reeds geprojecteerd. Het zou een prachtverbetering geweest zijn, moreel een opruiming, en ons stadsschoon zou er aanmerkelijk door verhoogd zijn.

Doch helaas, het is met dit plan gegaan, zooals het feitelijk met al de mooie plannen van Gouverneur HELFRICH, met z'n verzienden blik, gegaan is, — ze zijn in den doofpot gestopt, en nu eerst na een tusschentijd van bijna acht jaar, worden al die plannen een voor een weer opgerakeld, begint men er een begin van uitvoering aan te geven — natuurlijk zeer ten nadeele van de koloniale kas, daar de onkosten nu ontzaglijk veel hooger zijn dan toen, en in casu, zeer ten ongerede van de bewoners, omdat onder andere, de voortdurend bij gebouwd wordt, de woningnood zich nog steeds nijpend gevoelen doet. Edoch, hoezeer het plan van een flink ruim steden in Punda op zich zelf nog toe moet in juichen, de wijze waarop in dezen met de rechten der bewoners wordt omgesprongen, ja ons niet boven alle critiek verheft te zijn.

De heer J. C. HENRIQUEZ heeft er 22 Jan. i. l. uitvoerig in den Kolonialen Raad over gesproken. De lezer verorlove ons deze interessante, en welkijnde rede in haar geheel hier in te lasseten:

De heer Henriquez sprak als volgt:

Het zal U allen wel bekend zijn, dat gedurende de laatste maanden aan verschillende eigenaren van perceelen gelegen in de Kerkstraat en in de Maanstraat is aangezegd, dat die perceelen neergehaald moeten worden op grond van gevaar voor de publieke veiligheid en onbewoonbaarheid wegens hygienische toestanden. Men zal wel grif toegeven dat als men hier in Punda over hygiëne begint, dit heele stadsgedeelte dan zal moeten verdwijnen.

Gelukkig is de sanitaire toestand van het eiland van dien aard dat de algemeene regels der hygiëne, die voor Europeesche landen geldig zijn, hier niet hoeven toegepast te worden.

Ook zijn in Punda epidemieën van welke ziekte ook nooit voorgekomen, zoodat men de vrees niet hoeft te koesteren dat het Bestuur daartoe zal overgaan.

Het doel van het Bestuur is schijnbaar alleen twee mooie breede straten te maken van de Kerkstraat en de Maanstraat.

Dit voorstel kan niet anders dan groote lof van het publiek uitlokken, echter de manier waarop het Bestuur te werk is gegaan, in deze zaak, heeft veel critiek en ontevredenheid verwekt.

Het hoeft geen betoog dat waar het algemeen belang zulks vereischt, alle andere particuliere belangen moeten wijken, maar het Bestuur moet ook degelijk rekening houden met deze belangen en die particulieren geen slachtoffers maken van een averchtsch optreden.

Om haar doel te bereiken stonden het Bestuur twee wegen open; onderhandelings voeren met de eigenaren om hen uit vrijen wil tot den verkoop over te halen, en indien een of ander eigenaar met buitensporige eischen aankomt, dan is de weg van onteigening open om het beoogde doel te bereiken.

Het Bestuur schijnt echter van mee-

ning te zijn, dat het voordeeliger is een anderen weg te bewandelen.

Na verschillende huiseigenaren te hebben aangezegd dat hunne effecten moesten worden neergehaald, op grond van bouwvalligheid, is 't aan het Bestuur gelukt tegen luttele prijzen in het bezit te komen van de gewenschte effecten.

Opmerkelijk is het dat perceelen gelegen in dezelfde Kerkstraat aan de Noordzijde gerepareerd mochten worden, terwijl die perceelen aan de Zuidzijde gelegen waarover het Bestuur de beschikking wenschte, moesten worden neergehaald, ofschoon allen in dezelfde toestand verkeerden.

Persoonlijk is het mij bekend, dat twee belanghebbenden zich gewend hebben tot den directeur van Openbare Werken om te protesteeren tegen het neerhalen van hun effecten, en op hun vraag of zij geen beroep hadden tegen deze beschikking was het antwoord: „Gij kunt U vervoegen tot den Gouverneur, maar het zal U niets niets baten; immers de Gouverneur zal mijn advies vragen en het ook volgen.

De zaak is reeds met den Gouverneur besproken door mij en de huizen moeten neergehaald worden.”

Een van die belanghebbenden heeft verscheidene deskundigen zijn effecten onderzoeken, waaronder ook een ingenieur die op een Hollandsche Universiteit zijn opleiding heeft genoten; en het rapport van allen was, dat er niet de minste reden bestond om het effect af te breken, aangezien het best voor een paar duizend gulden kon worden gerepareerd.

Zoodra U ziet is dus het publiek te geverd aan het criterium van de deskundigen van de Staat die zich op de zaak heeft toegekeerd.

Zoolang dezelfde persoon die het neerhalen van een effect beveelt, ook om advies gevraagd wordt over diezelfde zaak, is het recht van beroep op den Gouverneur zooals de wet nu is, zoogoe als van geen waarde.

Ik laat hier volgen eenige artikelen uit de woningwet, waaruit U kunt zien dat de wet zeer duidelijk overal spreekt van reparaties en slechts bij groote uitzonderingen, als het niet anders kan, van neerhalen.

P. B. A. 1909 No. 16, gewijzigd P. B. 1920 No. 59.

Art. 1.

Gebouwen, muren en trankeeren, die door hun geheel of gedeeltelijk bouwvalligen of verwaarloosden toestand, geacht worden gevaarlijk te zijn voor de openbare veiligheid of de vrije communicatie te belemmeren, moeten, op bevel van het Hoofd van politie, binnen den daarbij gestelden termijn, behoorlijk worden hersteld, gestut of, zoo dit onvermijdelijk blijkt te zijn, worden afgebroken.

Art. 4.

De in art. 2 genoemde personen, huurder of eigenaar van den grond, waarop het gebouw of de trankeer zich bevindt, kunnen, als zij het bevel onvangen, bij den Gouverneur hunne bezwaren daartegen inbrengen. De Gouverneur geeft, zoo noodig na het hooren van deskundigen, dienaangaande zoo spoedig mogelijk een eindbeslissing.

Art. 6.

Wanneer het Hoofd van Polite, op advies van den stadsgeneesheer, oordeelt, dat een woning, in den toestand waarin deze verkeert, ter bewoning ongeschikt is, geeft het den personen in art. 2 genoemd daarvan kennis, met bevel om binnen een gestelden termijn den noodige, bepaald omschreven verbeteringen aan te brengen.

Het Hoofd der Politie is bij de verordening van den 29ste Juni 1920 P.B. 59 veranderd in Directeur van Openbare Werken.

In de Zitting van den Kolonialen Raad van Donderdag den 22ste April 1909, bij de behandeling van het ontwerp der verordening voormeld, vindende wij vermeld:

„Nog meent de Heer Nuyens (gemachtigde van den Gouverneur) te moeten aanstippen, dat de vrees, dat de woningwet hier de eigenaren van huizen aanmerkelijke schade zou kunnen berokkenen, z. i. ongegrond is.

Het onbewoonbaar verklaren van woningen zal hier in deze kolonie slechts zelden voorkomen. In een droog klimaat, waarin deuren en vensters bijna altijd open kunnen staan, en de arme bevolking het grootste gedeelte van den dag in de open lucht doorbrengen heeft men voor het bewoonbaar zijn van een woning veel minder strenge eischen te stellen dan bij in Nederland.

Wat hier als onbewoonbaar wordt verklaard, zal in de meeste gevallen zijn een of ander klein gedeelte van een huis. En zelfs dan, het door het aanbrengen van een venster of deur of een andere reparatie die onbewoonbaarverklaring dikwijls nog kunnen worden voorkomen.

Op grond hiervan wil ik U voorstellen een brief te richten aan het Bestuur met het verzoek om art. 4 van deze wet als volgt te wijzigen:

„De Gouverneur geer na het hooren van eene uit drie leden niet tot het departement van O. W. behoorende, bestaande commissie van deskundigen, zoo spoedig mogelijk een eindbeslissing.

Afwijzing van het verzoek geschiedt bij met redenen omkleede beschikking.”

Met algemeene stemmen werd er besloten deze rede aan den Gouverneur te zenden.

De lezer denke nu niet dat het de bedoeling is een stokje te steken voor de moderniseering van het Punda-complex, welke moderniseering naar alle waarschijnlijkheid ook wel een zuivering ten gevolge zal hebben. Integendeel, dat is een reden te meer om het plan van harte toe te juichen. Want het is een zaak die zich zoo voornaamste gedeelte, waar zich zoogoe als bijna geheel onze handel concentreert, verpest wordt door allerlei soort van onpure elementen, die in een beschaafde omgeving niet thuis hooren en die oorzaak zijn dat Willemstad als havenstad in geen al te besten geur staat. Dit alleen reeds zou voldoende reden zijn, om het plan met kracht aan te pakken. Doch behalve dit, maakt het moderne verkeer en de moderne ontwikkeling en uitbreiding van onzen handel dien maatregel noodzakelijk.

Daartegen gaat dan ook de critiek niet; alleen maar tegen de wijze waarop het Bestuur zich het recht op de perceelen die ter sloping veroordeeld zijn, tracht te verwerven. Deze wijze lijkt ons niet geheel en al overeenkomstig de rechtvaardigheid, en niet voldoende rekening te houden met de rechten der bezitters.

Daarom zouden wij een wijziging van art. 4 der Woningwet, in den geest zooals de heer Henriquez voorstelt, zeer wenschelijk achten, vooral ter bescherming en eerbiediging van persoonlijke rechten en belangen. Eischt het algemeen belang dat een perceel wordt neergehaald, dan moeten natuurlijk de persoonlijke belangen wijken: daar gaat niets van af. Doch het is tevens zaak dat er voldoende rekening wordt gehouden met deze belangen. Vandaar het voorstel van den heer Henriquez, waarmede wij volkomen accoord gaan.

Curacao in de Tweede Kamer.

(Vervolg.)

De heer Bijlsveld: Mijnheer de Voorzitter! Van de twee nieuwe punten, die bij de behandeling van deze begrooting de bijzondere aandacht vragen, wil ik beginnen met het eerste, dat wij staan bij de wieg van den nieuwen Gouverneur. Ik sluit mij aan bij de woorden van welkom, hem in het ambtelijk leven toegeroepen door den heer van Vuuren. Van harte hopen wij, dat hij in zijn werk gezegend mag worden en dat ook het gewest vruchten mag plukken van zijn arbeid. Zijn taak begint onder gunstige auspiciën, maar toch is die nog voldoende zwaar, gezien de reusachtige achterstand op verschillend gebied en de overmatige vragenbundel, die op oplossing wacht.

Het tweede punt is het tot verheugen strekkende, wel een gelukwensch waard zijnde feit, dat datgene,

waarnaar het gewest zoolang met zooveel energie gestreefd heeft, is bereikt, nl. een sluitende begrooting. Gelukkig staan wij dimaal voor het feit, dat, waarde Kroon haar goedkeuring aan de begrooting heeft kunnen hechten, dat de begrooting goedgekeurd is op grond van den. Hier wordt het verband van de Staten-Generaal met de in zake Curaçao rijzende quaesties? In de eerste plaats, hoe de vraag dit jaar aan de orde komt, en in de tweede plaats de quaestie in het algemeen.

Wat het eerst betreft, sluit ik mij aan bij die heeren, die gezegd hebben, dat de nu gevolgde methode weinig bevredigend is te achten. Ik wil dat voor een deel wijten aan het ook voor den Minister nieuwe geval; maar ik wil er ook uitdrukkelijk op wijzen, dat daardoor de behandeling van de Curaçaosche zaken niet tot haar recht is gekomen, dat in de afdeelingen daarover niet is gesproken. De Minister heeft toegezegd, dat, indien eenigszins mogelijk, voortaan bij de Memorie van Antwoord op hoofdstuk XI ter kennis van de Kamer zou worden gebracht of de begrooting van Curaçao aan de goedkeuring der Staten-Generaal onderworpen moet worden, en dat hij dan eventueel de begrooting zelf zou overleggen. Ik zou willen vragen, of dat dan zoo kan worden verstaan, dat die begrooting gedrukt bij de stukken zal worden gevoegd en rondgezonden. Indien dat niet kan, indien het rondzenden te groote bezwaren meebrengt, dan verzoek ik den Minister, het aantal exemplaren, dat ter beschikking gesteld wordt, zoo groot te maken dat degenen, die zich met deze onderwerpen bemoeien, allen een exemplaar kunnen krijgen.

Van grooter belang is het vraagstuk in het algemeen: hoe in den nu ingetreden toestand de verhouding is. Daarop is in het Voorloopig Verslag gewezen er zijn leden, die gezegd hebben: Het is toch eigenlijk wel heel wenschelijk, dat het Regeeringsreglement gewijzigd wordt in dien geest, dat voortaan, gelijk ook met Indië het geval is de begrooting toch aan de goedkeuring van de Staten-Generaal onderworpen wordt. Daarentegenover doet de Minister een beroep van dezen aard: wees een beetje voorzichtig en ga niet te ver! Ik wil den Minister tegenover de Kamer, die bij de behandeling van de vorige begrootingen harerzijds zoo sterk heeft gestaan op de erkenning van het autonomierecht, en dit gemaakt heeft tot een voorwerp van ernstige bespreking, van harte gunnen dat hij van zijn kant zegt: denkt u ook eens om artikel 61 tweede alinea, van de Grondwet. Maar daarmee hangt onmiddellijk samen, dat de Minister, als hij kaatst, den bal weer in terugslag op zich zelf neerkomend heeft te verwachten; want in verband met art. 61, alinea 2, der Grondwet

had de wijziging van het Regeeringsreglement niet mogen uitblijven, gelijk tot nu het geval is. Intusschen met die genoemde leden, die eventueel wijziging vragen van het reglement in den door mij hierboven my aanvaande gelegenheid hebben om over Curaçao te spreken e dat de bestaande regeling moet blijven bestaan.

Reeds meer dan een halve eeuw heeft dit gewest autonomie in uitzicht. Daarnaast blijft de Minister verantwoordelijk voor het geheele beleid. In zake de wetgeving heeft de Minister de zeggenschap door de verplichting van den Gouverneur om zich naar zijn aanwijzingen te gedragen, en door het niet werken van verordeningen zonder goedkeuring van den Gouverneur. De begrooting behoeft de goedkeuring van de Kroon, ook daarin blijft de Minister verantwoordelijk. Wanneer nu artikel 48 Regeeringsreglement, dat zeker behouden moet worden, blijft, dan kan daarnaast m. i. de autonomie van dit gewest, wanneer het zijn eigen geld gebruikt en daaraan voldoende heeft, intact blijven. Maar, Mijnheer de Voorzitter, daardoor en daarnevens rijzen toch wel vragen. Het zijn gewesten en ik spreek nu bijzonderlijk over Curaçao, waarvoor, ook bij het uitoefenen van het recht van autonomie, dus zonder het vaststellen der begrooting door Nederland, ten slotte toch Nederland de verantwoordelijkheid blijft dragen voor het gansche gevoerde beleid, ook tegenover de buitenwereld. En ook: als de zaken in Curaçao op een onverhoopt oogenblik weer eens mis gingen loopen dan komt Nederland weer te staan voor verantwoordelijkheid is.

In dit verband onderstreep ik sterk wat de heer van Vuuren heeft opgemerkt, nl. dat de nu bestaande gunstige situatie toch wel zeer onzekere elementen in zich draagt. Het is in sterke mate afhankelijk van enkele groote bedrijven; en die bedrijven zijn, bij de beantwoording van de vraag, of zij in Curaçao gevestigd blijven, hunnerzijds afhankelijk van allerlei omstandigheden. Stel eens, dat het belang van een dier grootbedrijven medebrengt om uit Curaçao weg te gaan, dan is de voorspoed van Curaçao menschelijkerwijze gesproken, ook weg. Zij kunnen geplaatst worden voor de omstandigheid, dat bijv. een land, waar olie gewonnen wordt, zegt: je kunt grotere terreinen krijgen, maar dan moeten de gewonnen producten ook verder hier bewerkt worden. Er kunnen allerlei omstandigheden zijn, zelfs volkomen van den wil van die maatschappijen onafhankelijk, waardoor de voorspoed van Curaçao weg is. En daarom zou ik met zeer

veel klem er op willen aandringen, dat, nu een gunstige toestand bij Curaçao is ingetreden, primo erkend wordt en door den Minister onderstreept wordt, de noodzakelijkheid van een buitengewoon voorzichtig financieel beleid. Dat moet direct, bij den aanvang van het eerste ingetreden gunstige jaar, worden vastgelegd.

Ik wijs er op, dat dit niets nieuws is en geen trouvaille van mij; het is in aansluiting op den bekenden brief, dien 's Ministers voorganger op 17 Juni 1925, toen er een situatie, als waarin wij thans leven wat betreft Curaçao, in uitzicht kwam, aan den Kolonialen Raad geschreven heeft. Het is een brief van Minister de Graaff, waarin hij er op wijst, dat het tijd wordt om de vraag in beschouwing te nemen, naar welke algemeene beginselen het begrotingsbeleid in het vervolg zou moeten gevoerd worden.

„om den Landsfinanciën blijvend een krachtigen grondslag te verschaffen, het Curaçaosche budget zuiver te houden en daaraan een gezond en stabiel karakter te verzekeren.”

Aanbevolen werd soberheid in bestuurs- en administratiekosten. Voor bekostiging uit geleende gelden zou alleen in aanmerking mogen komen, wat het „rechtstreeks of middellijk rendabel kapitaalbezit van het gewest vergroot.” In overweging werd gegeven de stichting van een landspensioenfonds, van een reservefonds voor tijden van economische depressie of na catastrophes en gewaarschuwd werd voor het leunen, voor gewone uitgaven, op bronnen van inkomsten, die uit het kapitaalbezit der gemeenschap komen.

Wat is er toen gebeurd, en wat maakt de belangstellenden in dit gewest, indien zij de situatie overzien, wel een beetje huiverig?

Toen heeft daarop de Koloniale Raad geantwoord in een lang betoog, dat het tijdstip voor een principieele wijziging in de begrotingspolitiek nog niet was gekomen, dat de vrees bestond voor het vormen van fondsen, die wel eens voor een ander doel konden gebruikt worden dan waarvoor zij bestemd waren, en waarbij een pleidooi werd gehouden voor een politiek „waarbij, rekening houdende met de eischen des tijds, een met verstand doorgevoerde bezuiniging de hoofdrol vervult.” Wat daarvan terecht is gekomen, zullen wij maar laten rusten. Maar de toon in dien brief is niet zoo, dat op het oogenblik uit ons Parlement achterwege mag blijven een ernstige prikkel voor de publiek den nadruk te leggen op de noodzaak van een buitengewoon voorzichtig beleid.

Voorzichtigheid ook niet het minst in de leeningpolitiek. Bij de onderhavige begroting is een post begrepen van f. 1.170.000 te leenen gelden. De wijze, waarop deze post behandeld is, schriftelijk en daarna ook in den Kolonialen Raad, is evenmin van dien aard, dat men zeggen kan, dat daaruit spreekt het jagen naar een vast en goed systeem voor een gezonde leeningpolitiek.

Ik verwijs naar hetgeen is opgemerkt in *De West-Indische Gids* van dit jaar, blz. 290 en volgende. De toelichting, die gegeven werd door den Gouverneur van den hier voorgestelden leeningpost, wriemelde zoo van fouten, dat de schrijver van dat artikel de vraag stelt, of misschien de vorm, waarin de toelichting gegeven werd, evenredig was aan den weinigen ernst, bij de voorbereiding van deze zaak aan den dag gelegd. De Koloniale Raad heeft gezegd: och, wij zijn niet zoo bang voor deze leening, de middelen zullen wel ruimer vloeien en de werken, waarvoor het geld noodig is, zullen wel niet zoo snel worden uitgevoerd, dus vooruit maar.

Er moet dus groote voorzichtigheid betracht worden. Er moet vaststaan, dat een deel van het geld in het land zal blijven, dat er wordt gereserveerd en dat door een zuivere, doelbewuste welvaartspolitiek gezorgd wordt voor een bevoornden van het voortduren van den goeden toestand. Ik wijs in dit verband op nog iets, dat mij huiverig maakt, n.l. dat de afgetreden Gouverneur telkens volgde de methode om aanvulling van de begroting af te doen met een vriendelijk briefje aan den Kolonialen Raad.

Dat is een en andermaal gebeurd. Dit jaar is het nog gebeurd onder het interimair bewind; toen heeft de Koloniale Raad in een schrijven aan den tijdelijken Gouverneur gezegd:

„Reeds in zijn meeraangehaaldt schrijven van 3 Maart heeft de Koloniale Raad uiting gegeven aan zijn beginsel, om slechts bij (supplettoire) begrotingen kredieten toe te staan.

Thans wordt voorgesteld de bekostiging der werken uit „Onvoorzien”, alhoewel deze post al lang overschreden en niet eens voor overschrijding vatbaar is. Aangezien echter het sinds afgetreden bestuur toch meer dan eens per brief kredieten op onvoorzien te verantwoorden heeft aangevraagd en de Raad uit dezen hoofde daartegen geen onoverkomelijk bezwaar gemaakt heeft, zou hij zich niet verantwoord

CURIEL'S BANK			
Curaçao.			
Balans per 31 December 1928.			
ACTIEF.		PASSIEF.	
Contanten, in kluis	f 397.260.49	Kapitaal	f 500.000.—
Banken (zicht-deposito's)	„ 651.196.29	Reserve-Fonds	„ 150.000.—
Credieten in rekening-courant en gediscoconteerde wissels	„ 2.619.772.61	Deposito's	„ 3.155.242.23
Effecten en andere geldswaardige papieren (beneden de marktwaarde)	„ 355.522.31	Banken	„ 124.933.18
Interest (Nog te ontvangen)	„ 2.114.29	Risico-Fonds	„ 81.773.71
	f 4.025.865.99	Interest (Nog te betalen)	„ 13.916.87
3—1			f 4.025.865.99

achten tegenover het interimair bestuur zoo maar een ander standpunt in te nemen, te meer, waar blijkbaar de ingeslagen weg gevolgd is om meerdere spoed te betrachten. Met verzekering dat ook de constitutioneel juiste weg in snel tempo gevolgd kan worden, zou de Raad het Bestuur willen verzoeken, dien in den vervolge wel te willen kiezen en in gevallen als het onderhavige bij supplettoire begroting 's Raads medewerking te vragen.”

Dat is toch een wijze van beleid, die huiverig maakt: onderonsjes, zonder voldoende voorbereiding, zonder publieke behandeling. Ik hoop, dat zeer duidelijk door den Minister ten deze zal worden geantwoord.

Onze positie geeft ons recht en verplicht ons om goed toezicht uit te oefenen. Daarom zou ik den Minister ernstig deze categorische vraag willen stellen: is het niet mogelijk, den Staten-Generaal meerdere waarborg te verschaffen, dat die controle op dat financiële deel van het beleid goed uitgeoefend kan worden, in dezen zin, dat er een tijdig en gedetailleerd financieel verslag telkens aan de Staten-Generaal wordt overgelegd; dat het Koloniaal Verslag of het Verslag van Bestuur en Staat worde omgewerkt zoo, dat tijdig en gedetailleerd ons een overzicht gegeven wordt van de geheele gevoerde financiële politiek en

Want ik wijs in het betoog van het merkwaardige verschijnsel, dat, terwijl na 1923 de opbloei kwam en er een stādige toeneming is van het aantal aanslagen in de inkomstenbelasting, het bedrag, dat van 1924 tot 1927 in die belastingen binnenkwam, jaar op jaar met f 40.000 is achteruitgegaan. Men vraagt zich dan toch af: wat is hier de oorzaak; toenemende bloei, toeneming van het aantal aanslagen, maar achteruitgang in de opbrengst.

Mag ik ook nog een vraag stellen, die van gewicht kan worden?

Wanneer de begroting sluitend is en zij wordt door de Kamer goedgekeurd, en er komen daarna supplettoire begrotingen, die daarin verandering brengen, hoe is dan de staatsrechtelijke figuur en wat is het effect?

Ik sluit mij aan bij hetgeen de heer Joekes gezegd heeft omtrent de zaak van de Caracasbaai. Daarin is veel merkwaardigs; men vindt daarover een en ander in het reeds door mij aangehaalde artikel in *De West-Indische Gids*, op blz. 298. De Koloniale Raad had bij de schriftelijke voorbehandeling der begroting voor 1927 den Gouverneur gevraagd overlegging van de voorwaarden, waarop die overeenkomst met de C. P. I. M. was gesloten. De Gouverneur verlangde toen een schriftelijk gemotiveerd verzoek, voor hij die overlegging kon overwegen. De Koloniale Raad, tamelijk onstemd, heeft toen art. 97 toegepast, dat den Gouverneur verplicht inlichtingen te geven. De Gouverneur heeft toen de stukken ter griffie nedergelegd en heeft gevraagd of van den Raad nadere voorstellen konden worden verwacht. Daarna heeft men noch van de zijde van den Raad, noch van de zijde van den Gouverneur iets meer over deze zaak vernomen, totdat de zaak in het Nederlandsche Parlement ter sprake is gebracht en in de Nederlandsche pers daarover is geschreven. Ruim een jaar later kregen wij, zonder verdere aanleiding, dien wonderlijken brief van den Gouverneur aan de Koloniale Staten, die zijn oorsprong vindt in een stuk in de *Nieuwe Rotterdamse Courant* en in hetgeen de heer Joekes hier gezegd heeft.

Meent de Minister inderdaad, dat de gesloten overeenkomst juist is? Is de Minister met name overtuigd, en kan hij de verzekering geven, dat, in geval van oorlog, de rechten van den Lande voldoende zijn geseceureerd? Ik beperk mij tot deze vragen in aanvulling van die van den heer Joekes.

Mijnheer de Voorzitter! Komende tot mijn laatste punt, wensch ik een

woord van deernis te spreken met de ramp, die in September de Bovenwindsche eilanden getroffen heeft; een gebeuren, dat, gezien de omstandigheden dezer eilanden, wel dubbel rampzalig was. Vele artikelen, in de laatste maanden verschenen in het *Koloniaal Weekblad* en in de *Amigoe di Curaçao*, hebben getuigd van de ellende van de bewoners van deze gewesten. Het schijnt toch waarlijk wel eenigszins alsof die eilanden milt of meer geabandoneerd worden. Aan dien indruk kan men zich niet onttrekken.

De toestand is daar buitengewoon slecht. Er moet bij die eilanden veel geld bij, en dat zal voorloopig wel zoo blijven. Dat er geen verbetering te verwachten is, wil ik niet onderschrijven; ik meen ook wel te mogen hopen op toekomstmogelijkheden, maar dat noodige geld moet op het oogenblik komen van Curaçao. Welnu, zooals de heer van Vuuren al heeft opgemerkt, de band van die eilanden met Curaçao is zeer zwak; de afstand met Curaçao is zoo reusachtig groot. Er is geen saamhorigheid. Ook ten aanzien van het taaleigen bestaan groote verschillen. Nu wij ontkomen zijn aan de noodzaak van financiële subventie aan Curaçao, zou ik willen vragen of er niet iets kan worden gedaan ten bate van deze eilanden in het hijsende bedrag dat tusschen de Minister en de eilanden overwegen en met den nieuwen Gouverneur willen bespreken de mogelijkheid, om voor die eilanden een eigen ordening met rechtstreeksche ondergeschiktheid aan Nederland? Ik denk hierbij aan de regeling ten aanzien van de Britsche Antillen, die een gezaghebber hebben, rechtstreeksch in verbinding met het moederland.

Ik zou gaarne willen, dat de vraag werd overwogen of wij, ook om het prestige, dat wij hebben op te houden tegenover de betekenissenvolle koloniseerende Mogendheden, waartusschen dit gebiedsdeel ligt, in deze niet iets moeten en kunnen doen, en daaraan nu het noodige geld kunnen besteden.

Na den heer BIJVELD kwam nog aan het woord de heer VAN BOETZELAER VAN DUBBELDAM, die zich in hoofdzaak bij de vorige sprekers aansloot.

Hij onderschreef den wensch, uitgesproken in het Voorloopig Verslag, dat de Minister ernstig zal overwegen, de wijze van behandeling der begrotingen van Suriname en Curaçao in overeenstemming te brengen met de methode, die daarbij ten aanzien van Nederlandsch-Indië gevolgd wordt. Meerdere uniformiteit is in dezen zeker gewenscht en deze wijze van behandeling heeft toch zeker haar groote voordelen.

Verder vraagt spr. den Minister om iets mede te deelen van de wijze waarop, en de richting waarin de oplossing in zake het vraagstuk der militaire politie gevonden is, en wat het nieuwe Koninklijk besluit zal bevatten spr. uit zijn instemming met het verder doorvoeren van de onderwijsgelijkstelling, doch vraagt ook gelijkstelling op het gebied der salariering der predikanten en geestelijken der verschillende kerkgenootschappen. Ten slotte brak spr. nog een lans voor het Papiementesch.

Hierna kwam aan 't woord de heer KONINGSBERGER, Minister van Koloniën, die op de eerste plaats zijn instemming betuigde met hetgeen gezegd is, met betrekking tot de ramp die de Bovenwindsche eilanden heeft getroffen. Tot leniging is het noodige verricht, de bijdragen van Curaçao hebben rijklijk gevloeid.

Wat de economische toestand der eilanden betreft, merkt spr. op, dat zij door den bloei en de opkomst van de gebieden elders, grootendeels hun bevolking verloren hebben; en wel omdat deze elders beter aan den kost kan komen. Wij moeten ons echter niet te veel voorstellen om met kunst en vliegwerk streken te gaan helpen, die door een natuurlijke gang van zaken in een toestand van achteruit-

gang zijn gekomen. Spreker zal zijn best doen om de bewoners te helpen, maar het zal uiterst moeilijk zijn om de oorspronkelijke bewoners terug te brengen of de anderen er te houden.

Moet dan het Gouvernement kosteloos overtocht geven om er vandaan te komen? vraagt de hr. Joekes. Waarop de Minister antwoordt, dat hem daarvan niets bekend is, evenmin als van het feit, dat er enkele menschen op Curaçao minder goed terecht gekomen zijn. De Minister zal een en ander bespreken met den nieuwen Gouverneur; die, zodra hij in zijn nieuwen werkkring eenigszins is ingegroeld, die eilanden ook zal gaan bezoeken.

Het nieuwe denkbeeld van den heer Bijleveld om een nieuwe rechtsorde te scheppen, de bedoelde eilanden uit het Curaçaosche verband te nemen en zich rechtstreeks tot het moederland te doen verhouden, is iets, dat ik ook gaarne met den nieuwen Gouverneur wil bespreken.

Het is wellicht mogelijk, dat de verzorging van de belangen van die eilanden in dien Kolonialen Raad—zij mogen dan niet worden verwaarloosd—, toch niet zoo is als het geval zou zijn, als zij in de onmiddellijke nabijheid van Curaçao waren gelegen.

Wat de tegenwoordige verhouding van Curaçao tot het Moederland, en speciaal de Curaçaosche begroting tot de Kamer betreft, is spr.

te komen. Spreker wil er niet verder op ingaan, doch zal bij de wijziging van het Regeeringsreglement met alle gemaakte opmerkingen en denkbeelden rekening te houden. Voor zich persoonlijk gaf spreker er de voorkeur aan, de Curaçaosche begroting op gelijke wijze te behandelen als sinds kort met de Indische begroting het geval is.

Zeer te recht is door verschillende sprekers de aandacht gevestigd op het feit, dat de welvaart van Curaçao en de bloei, die daar heerscht, een aantal zeer onzekere elementen bevatten.

Ik ben het volkomen met die sprekers eens, primo, dat in verband daarmee een streng toezicht moet worden gehouden op alle sociale toestanden, en secundo, dat een zeer voorzichtige financiële politiek voor Curaçao geboden is, ook waar het betreft de leeningpolitiek. Ik heb nog slechts enkele weken geleden naar aanleiding van de opmerking over deze begroting de aandacht van den waarnemend Gouverneur gevestigd op den brief van Minister de Graaff, die zooveel door den heer Bijleveld is geciteerd, omdat ik ernstig van overtuigd ben, dat een zeer nauwlettend en gereserveerd financieel beleid voor Curaçao een eerste vereischte is.

Wat betreft het verlangen van den heer Bijleveld om een gedetailleerd overzicht van den gang van zaken op financieel gebied in Curaçao te mogen ontvangen, ik ben gaarne bereid om te zien in hoeverre aan dien wensch kon worden te gemoet gekomen.

Wat de politie betreft, weet spr. alleen, uit de laatste berichten, dat de verordening waarbij de politie wordt geregeld, is vastgesteld.

Tot zijn leedwezen erkent spr. dat de gegevens die hij omtrent het Papiementesch gevraagd heeft hem nog niet bereikt hebben.

Eindelijk is ook de zaak van de Caracasbaai ter sprake gebracht. Het was mij bekend, dat de in-erpacht-uitgifte van die baai reeds van het jaar 1925 dateert, maar bijzondere den waren in het begin van dit jaar aan het Departement nog niet bekend. Er heeft echter geen geheimhouding plaats gehad, of iets van dien aard; het is eenvoudig een nalatigheid geweest in den toenmaligen dienst, dat die bijzonderheden ons zijn onthouden. Wat betreft de overige vragen, die naar aanleiding van de Caracasbaai zijn gesteld, de huidige situatie is zóó dat de brief, waarin de Gouverneur, enkele maanden geleden een uitvoerige uiteenzetting heeft gegeven van den stand van de zaak, thans

in onderzoek is in de afdelingen van den Kolonialen Raad.

Voor ik mij over deze aangelegenheid verder uitlaat, wensch ik eerst de beschouwingen te hooren, waartoe de Koloniale Raad, naar aanleiding van dien brief van den Gouverneur, aanleiding vindt.

Ook op de vraag van den heer Bijleveld, hoe het met de Caracasbaai moet gaan in tijd van oorlog, moet ik het antwoord schuldig blijven.

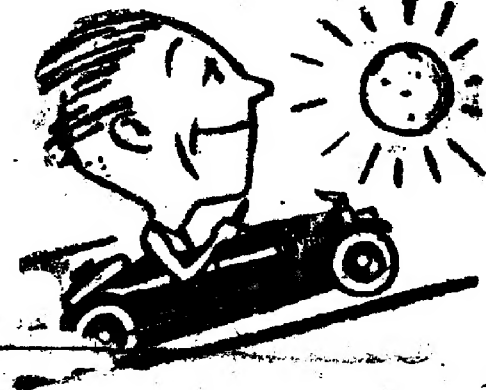
Te Huur of te Koop
met ingang 1 Februari a. s.

Het Heernhuis gelegen op de plantage „ABRAHAMSZ”, 2de district bij SANTA ROSA. Het huis is nieuw verbouwd bestaande uit: zaal, 3 slaapkamers, eetzaal, keuken, W. C., bad en regenbak, met 23 Hectaren grond en 3 putten. Belanghebbenden kunnen schriftelijk hun bod doen aan ondergeteekende

4-4 I. BAIZ.

„SASKA”
De eenige vruchtenlimonade met heele vruchten.
Buitengewoon heerlijk van smaak en zeldzaam verfrisschend.
Verkrijgbaar bij
519 ELLIS & DANIA, Agenten

Hij kent het **Groote Geheim** van frissche dracht bij warm weer. Het is het drag van ondergoed dat wereldberoemdheid heeft verworven om z'n frisscheid, juiste maat en groo gemak — „B. V. D.”

En hij kent nog 'n ander geheim even belangrijk.

Hij eischt altijd het roode weven „B. V. D.”-label, want niets zond. dat is „B. V. D.”!

Wettig gedeponeerd.
The B. V. D. Company, Inc., New York
Sole Makers „B. V. D.” Underwear
„NEXT TO MYSELF I LIKE 'B. V. D.'” BEST
Agenten: A. & J. C. Henriquez.

A-Stitch in Time!
16612 5.
Let us examine your tires for small cuts and bruises before you have trouble. Inspection is free and if repairs are needed the cost is small.

A small repair in time often saves thousands of miles of useful service in a tire.

Firestone
GUARD-DIPPED TIRES
SOLE DISTRIBUTORS:
A. D. CAPRILES & Co.
Heerenstraat No. 20.
Sub-dealers.
Galmeyer & Co. Otrabanda.
Galmeyer & Co. Semtikok
B. J. Arends Aruba.

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS

Pastoor H. Okhuysen.

Verleden Zondag ontving de H. E. Pater Vicaris het treurige bericht dat de Zee-erw. Pastoor H. OKHUYZEN, oud-missionaris van Curaçao, op 13 Januari 1. i. te Utrecht overleden was. Slechts enkele dagen van ziekte sloopten hem ten grave.

Pastoor OKHUYZEN heeft 30 jaar als missionaris hier gewerkt; achtereenvolgens als kapelaan te Pietermaai, Bonaire en Sta. Maria, vervolgens als pastoor te Rincón (Bonaire) en gedurende 25 jaren als pastoor van de groote parochie Sta. Maria.

Daar heeft hij vooral geheel zijn apostolische werkzaamheid ontplooid. Hij is er al weldoende rondgegaan. Geen werk was hem te zwaar, geen moeite te veel, als het gold het geestelijk heil van zijn volk. Hij heeft de grondslag gelegd voor de nieuwe parochie van Jan Doret. Zijn vacante in het vaderland besteedde hij om fondsen voor de oprichting dezer nieuwe parochie in te zamelen. Graag zou de onvermoeide missionaris de rest van zijn leven aan zijn volk gewijd hebben, doch om redenen van gezondheid moest hij in 1925 naar Nederland terugkeeren.

Bij ontelbaar velen zal zijn gedachtenis in dankbare herinnering blijven.

De Zee-erw. Pater H. Okhuysen werd geboren te Schoonhoven op 30 Juni 1862, op 15 Aug. 1893 werd hij priester gewijd, en kwam als missionaris te Curaçao aan op 13 October 1894, waar hij werkzaam was tot 14 Mei 1925.

Hij ruste in vrede!

Conferentie voor Engelschen.

Elken Isten Maandagavond van de maand is er conferentie in de kerk van Pietermaai voor de Engelsch-spreekende arbeiders en hun familie alhier. Maandagavond 11. werden de conferentie, en de oefeningen, die gehouden werden door den Z. E. Pastoor H. Smit, bijgewoond door ongeveer 150 personen.

Welkom.

Zondagmorgen keerde de H. E. P. Vicaris M. V. D. ELSEN, per tankboot „Bertina“ van Aruba hier terug.

Woensdagmorgen arriveerde hier met de Spaansche boot „Juan Sebastian Elcano“, de H. E. Pater M. LUYCKX, Vicaris-Providencia te Portorico. Z. H. E. zal een paar weken hier te midden van ons en zijn vele goede vrienden verblijven. Van harte welkom.

Plichtige ontvangst van Z. E. Gouverneur Fruytier in de Kathedrale Kerk.

Zondagmorgen had de plichtige ontvangst plaats van Z. E. Gouverneur FRUYTIER in de Kathedrale Kerk te Otrabanda.

Door een Commissie, bestaande uit de Heeren B. V. D. VEEN ZEPPENFELDT, R. S. DE LANNOY, J. F. L. ROMIJN en J. M. ELLIS, werden Z. E. de Gouverneur en Familie aan de poort van het kerkplein ontvangen en naar de Kerk begeleid.

Achter in de kerk knielde Z. E. de Gouverneur op een bidstool neer. Daar had de plichtige ontvangst plaats door Z. D. H. Mgr. VUULSTEKE, met assistentie van den Z. E. Pastoor KOENEN, als presbiter assistens, en de W. E. Pater MEESTERS en ELIE als Diaconen en Subdiaconen. Nadat Mgr. VUULSTEKE Zijne Excellentie met wijdwater gezegend, bewierookt en het Evangelieboek ter vereering had aangeboden, geleide Z. D. Hoogw. Z. E. den Gouverneur naar zijn troon. Achter Mgr. en Z. E. volgden de Z. E. Pater WALEN, secretaris van Z. D. H. en luitenant HULST, adjudant van Z. Excellentie, de Eerw. Assistenten en ontvangstcommissie. Terwijl Z. E. de kerk binnentrad, zong het koor *Tua est potentia*. Nadat Mgr. VUULSTEKE staande op zijn Troon de oratie gezongen had, hield Zijne Doorl. Hoogw. een korte begroetingsrede.

Z. D. H. herinnerde eraan dat Hem reeds voor de derde maal de eer te beurt viel om een nieuwen Gouverneur in de Kathedrale Kerk te mogen ontvangen. In naam van het Katholieke volk van Curaçao heette Z. D. H. den Gouverneur van harte welkom. Zwaar is de verantwoordelijkheid die het Bestuur van dit gewest legt op de schouders van Zijne Excellentie, omdat de welvaart die Curaçao thans geniet en die wij als een zegen van Boven aanschouwen, toch ook zijne gevaren biedt. Doch de persoonlijke gaven van Z. E. en de hooge ambten die Z. E. in het Moederland bekleedt heeft, geven ons de zekerheid dat Z. E. deze welvaart in goede banen zal weten te leiden, ten heil van Curaçao. Moge de wijsheid en kracht Gods Zijne Excellentie verlichten en steunen om steeds het goede te bevorderen en het kwade naar best vermogen af te weren. Om dit te bereiken biedt Mgr. Zijn Exc. zijne hulp aan de steun van zijn gebed en van het Katholieke Volk.

Daarna droeg de Zee-erw. Pastoor KOENEN het H. Misoffer op, om Gods zegen over het Bestuur van den nieuwen Gouverneur af te smeeken.

Na de H. Mis zong het koor: „Domine salvum fac Regnam Nostrum“ van v. Giesen.

Radio Ontvang Toestel.

Te koop in prima staat radio-toestel, lange, korte en ultrakorte golf, compleet met accu, anodebatterij, luidspreker en antenne voor f. 250. Brieven No 10. bur. van dit blad.

Groep Ned. Antillen

VAN HET

ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND.

Lezing van den Heer Ir. E. F. SURINGAR over Nederland met vertooning van de rolprent „Het Koninkrijk der Nederlanden“ en lantaarnplaten „Nederland in vogelvluht“ op Maandag, den 11n. Februari 1929, des avonds te 8 uur in het gebouw der Damesvereniging „Eendracht Maakt Macht“ (Kransgebouw) Curaçaostraat, Overzijde.

Inschrijving van nieuwe leden, dadelijks in de Willemstad bij een der Heeren H. J. Cohen Henriquez, Dr. W. Ch. de la Try Ellis of G. J. Ferguson en in de Emmastad bij den Heer J. Reitsma. Contributie gewone leden f. 5. per jaar, beschermende leden f. 10. per jaar.

Algemeen Nederlandsch Verbond.

Woensdagavond had in het „Kransgebouw“ de aangekondigde lezing en rolprent-vertooning plaats, door den Heer Ir. SURINGAR over *Nederlandsch-Indië*.

Aanwezig waren Zijne Excellentie Gouverneur FRUYTIER en Echtenooten, en een honderdtal leden en genoodigden.

De heer G. J. FERGUSON, Voorzitter van het A. N. V. afd. Nederl. Ant. opende de vergadering met een woord van dank aan Zijne Exc. en Echtenooten voor de welwillendheid om deze vergadering met Hunne hoogste tegenwoordigheid te vereeren. Spr. gaf Z. E. de verzekering dat steeds met kracht zou gestreefd worden om het doel van het A. N. V., de verhooging van de geestelijke, zedelijke en stoffelijke kracht van de volken en volkgroepen, die tot den Nederlandschen of Dietschen stam behooren, en de versterking van hun bewustzijn van onderlinge verwantschap, te verwezenlijken; — en sprak de hoop uit dat het verblijf van Z. E. op Curaçao aangenaam moge zijn.

Vervolgens bracht spr. dank aan de Dames en Heeren, en in 't bijzonder aan den Heer en Mevrouw SURINGAR, die reeds geen onbekenden meer voor ons zijn. Ook in Holland heeft de heer SURINGAR meermalen over Curaçao en Curaçaosche aangelegenheden gesproken. Wij mogen wel ten eerste waardeeren de sympathie die de heer en Mevr. SURINGAR voor Curaçao hebben opgevat; aan welke sympathie deze lezing-avonden met vertooning van rolprenten en lantaarnplaten te danken zijn. Gegeven zal worden de rolprent van „Nederlandsch-Indië“, Maandag a. s. het „Koninkrijk der Nederlanden“, en later de „Zuiderzee-werken“. Deze zelfde zullen gegeven worden in de sociëteit van Asiento, terwijl nog overwogen wordt ze voor de schoolkinderen te geven. Hierna gaf spr. het woord aan den heer SURINGAR.

De heer SURINGAR begon met te zeggen, dat 'hem een waar genoegen was in dezen verre uithoek van Groot-Nederland, aan de verspreiding van de Nederlandsche gedachte te mogen medewerken.

Men beschuldigt het A. N. V. wel eens door overdrijving af te stooten; doch het is goed, wanneer wij er van tijd tot tijd eens aan herinnerd worden, dat wij allen tot den Nederlandschen stam behooren, tot Nederland, dat land met zulk een eervol verleden, en dat nog steeds een eervolle plaats in de rij der volkeren inneemt.

Zoals 't bij den Duitscher schering en inslag is om voor zijn landgenooten „Tüchtigkeit“ en „Kultur“ op te eischen, — de Amerikaan alles in zijn land „the biggest of the world“ noemt, — de Zwitser praat gaat op zijn vrijheid en de schoonheid van zijn land, — zoo noemt menig Nederlander zijn land zoo graag: „maar een klein landje.“ In het „Buitenland“ is immers alles zooveel beter!

Wij vinden het mal en aanstellerig van onze buren zich te laten voorstaan op bepaalde karaktertrekken, die zij speciaal in pacht hebben; — maar het tegenovergestelde; ons kleiner maken dan wij zijn, is nog meer uit den boeze.

Het volk dat zich zelf niet de eer geeft die het toekomst, mag niet verwachten, dat andere volken het naar waarde zullen schatten.

Spr. meent reeds bij zijn eerste bezoek alhier een zekere antipathie tegen Holland te hebben opgemerkt; wij daarom naar ver-mogen bijdragen om aan het denkbeeld, als zou Nederland futloos en onbekwaam zijn tot groote dingen, een einde te maken.

Daarom zal spr. beginnen met Oost-Indië, om later iets van Holland te laten zien, en ten slotte iets van een der grootste ingenieurswerken van dezen tijd: de droogmaking der Zuiderzee.

Nederlandsch-Indië, of Insulinde, staat reeds meer dan 300 jaar onder Nederlandsch gezag. Het bestaat uit een groep eilanden met een uitgestrektheid, welke op de kaart van Europa uitgezet, van Ierland tot een heel stuk in Siberië reikt; vergelijkt men het met Amerika, dan reikt ons gebied verder dan de grootste breedte van de Ver. Staten. De bevolking bedraagt meer dan 55 miljoen.

Door dit bezit neemt Nederland de derde plaats in onder de koloniale mogendheden; brengt 't 'n elfde der wereld-suikerproductie op de markt, beheerscht de wereld-rubberproductie, levert tabak, ter wereld ongeëvenaard in kwaliteit, — behalve nog de culturen van kina, thee, koffie, petroleum en tin. Nederland is een koloniale mogendheid, die aan het koloniale kapitaal met twee miljard gulden heeft kunnen bijdragen. Wat koloniatie-systeem betreft, wordt Nederland vaak door anderen tot voorbeeld genomen.

Vervolgens gaf spreker een verklaring van de film. Het zijn grepen uit de meest belangrijke onderwerpen: zoodaals de aankomst te Tandjong Priok, de haven van Batavia, met z'n oude benedenstad en typische oud-Hollandsche huisjes; — het politieke leven, de Gouverneur Generaal zijn paleis verlatend voor een vergadering van den Volksraad, om het bewind over te dragen; — Buitenzorg, het wonderschoone oord aan den voet der bergen, met het paleis van den Gouverneur Generaal, en den wereldberoemde plantentuin; — een treinspoor door de Preanger-regentschappen naar Bandoeng, het strategisch centrum van Java; — een kijkje in de vorstenlanden Midden-Java, aan 't hof van den Sultan van Djokjakarta, in de oude Hindoe-tempels, de Boeroeboedoer etc.; — Soerabaya, de groote handelsstad. Dan Sumatra met het bekende Toba-meer, 't grootste van Ned. Indië, meer dan 3000 voet boven den spiegel van den oceaan, en een kijkje op het leven der Batakken.

Vervolgens kwamen onderwijs, zieken-verzorging op de plantages en ten slotte een uitstapje naar het befaamde Bali, een der schilderachtigste eilanden van den geheelen archipel.

De aanwezigen hebben zeker genoten van de prachtfilm, die toch in staat moet zijn om allen te overtuigen, dat Nederland toch niet zoo klein is als men dikwijls wel meent en zoo gaarne voorgeeft. Nederland telt mee en mag er zijn. Dat is de indruk die blijven moet, en die nog verstrekt moet worden door de volgende lezingen van den heer SURINGAR, waarmede wij hem een nog veel grooter succes van harte toewensen.

Gedurende de pauze maakte de actieve Voorzitter van de gelegenheid gebruik om propaganda te maken voor het Verbond en de aanwezigen, die nog geen lid waren, uit te noodigen, om toe te treden.

Met een hartelijk woord van dank werd deze zoo welgeslaagde avond besloten.

G. R. K. Volksbond.

Maandagavond viert de G. R. K. Volksbond zijn achtste algemeene Jaarvergadering. Om 7 uur is er plechtig Lof van dankzegging met preek door den Z. E. Pastoor ST. VAN DE PAERT, in de St. Annakerk te Otrabanda, en daarna plechtige vergadering in de zaal van den Volksbond.

Deze vergadering wordt opgeluisterd door muzielezen zang.

Teatro Catolico.

De heeren van de Commissie om gelden in te zamelen voor den bouw van een groot verenigingslokaal in de „Coral di Obispo“, zijn druk in de weer. Er wordt vergaderd en er worden plannen besproken. En gedurende deze maand zullen zij een collecte houden.

Wij zijn er zeker van dat de plannen aller sympathie hebben, en dat dan ook allen naar vermogen zullen bijdragen voor dit doel.

Katholieken van Curaçao, steunt dit schoone werk

Curriel's Bank.

Zoodaals de in ons blad gepubliceerde staat over 1928 aantoon, heeft deze jongste, maar niet de minste, onzer bankinstellingen, gedurende het afgelopen jaar een reuzensprong vooruit gemaakt. Wel een bewijs hoe zij zich in de sympathie van het volk verheugen mag.

Wij wenschen de Directie van harte geluk met dezen vooruitgang en hopen dat de Bank zich in een gestadigen bloei moge verheugen.

Staking der chauffeurs.

Maandagmorgen, toen de toeristenboot „Reliance“ gemeerd lag in de Caracasbaai weigerden de chauffeurs de passagiers naar de stad te brengen voor f. 1.25 per persoon, zoodaals door de heeren Agenten bepaald was. De autobussen van Emmastad boden hun diensten aan. Na eenig over en weer praten, kwam men overeen voor f. 2.50 per persoon, sn het vervoer ging weer gewoon door. Om de waarheid te zeggen is f. 1.25 per persoon wel wat al te weinig, en gunnen we de chauffeurs van harte hun dollar. Maar ze hadden beter gedaan de zaak van te voren te regelen, en niet te wachten tot den dag van aankomst, zeer ten ongerieve van de toeristen.

S. S. „Juan Sebastian Elcano.“

Woensdagmorgen kwam dit nieuwe schip van de „Compañia Trasatlantica de Barcelona“ voor 't eerst onze haven binnen.

Een beleefde uitnodiging van de firma S. E. L. MADURO & SONS, waarvoor onzen hartelijken dank; en 's middags motorden wij de haven over, aanboord van dit schip, — één brok zuiver Spaansche kunst en Spaansche industrie.

Een uitgelezen gezelschap, waaronder Z. E. de Gouverneur en Echtenooten, allerhartelijkst aanboord ontvangen door den Heer MADURO.

Technisch is dit schip, de „Juan Sebastian Elcano“ met z'n twee zusterschepen „Marquess de Comillas“ en „Magallanes“, zoo modern mogelijk ingericht. Ons eeresaluut aan de „Sociedad Española de Construcción Naval“ van Ferrol, Cádiz en Bilbao. Hetschip heeft een lengte van 140 m., breedte van 17.20 m. en diepte van 12.20 m. met een waterverplaatsing van 13.250 ton. De machines met een totaal van 8.300 P. K. kunnen een snelheid ontwikkelen van 16.5 mijl.

De 1ste, 2de, middel, en 3de. klas bieden ruimte voor 900 à 1000 passagiers.

De inrichting der schepen is allerkeurigst en buitengewoon smaakvol; van de „Comillas“ en „Elcano“ in den stijl van de oude adellijke huizen van Galicië; — 't is of men zich in Spanje bevindt; van de „Magallanes“, in zuiver Spaanschen Renaissance-stijl. Alle, tot de middel en derde klasse toe, zijn van alle mogelijke moderne gemakken voorzien.

In alle hutten der eerste klas bevindt zich een telefoon, voor verbinding onderling en met de diverse diensten van het schip. Het reddingsmateriaal is zoo up to date mogelijk. Het schip is verdeeld in departementen, van elkander gescheiden door waterdichte schotten, die allen vanaf de brug gesloten kunnen worden. Vermelding verdienen nog het brandblusmateriaal en de verschillende apparaten voor onderzee-signalen enz. Gebrek aan plaatsruimte verhindert ons een meer uitvoerige beschrijving dezer schepen te geven.

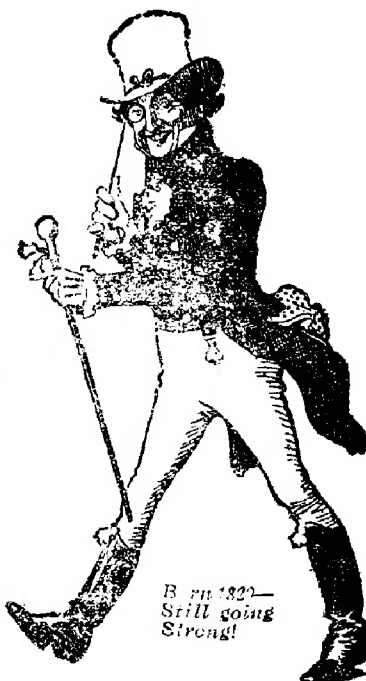
Onzen besten dank aan de firma Maduro voor de beleefde invitatie, en onze gelukwenschen met deze schitterende zoektochten, voortbrengende van Spaansche kunst en nijverheid.

Onze beste wenschen mogen haar op al haar reizen vergezellen.

ST. CAECILIA PROGRAMMA

der uitvoering op Zondag 10 Februari a. s. des avonds om 7½ uur in de kiosk op het BRIONPLEIN.

1. Semper Fidelis Marsch. J. P. Sousa
2. Dichter und Bauer, Ouverture F. von Suppé.
3. The Tairy Boy, Air Varié for Clarinet. Gruenwald.
4. Aisha. Indian Intermezzo J. Lindsay.
5. On the beautiful Rhine, Waltz. Kéler Béla.
6. Berlin bei Nacht, Potpourri P. Linche. Afgewisseld door eenige nummers Dansmuziek.

Geen betere whisky te verkrijgen. MORRIS E. GURIEL & SONS. Agenten.

6—6

Koloniale Raad.

Zitting Dinsdag 5 Febr.

Ingekomen is een schrijven van den gewezen waarn. Gouverneur Mr. M. VAN DIJK behelzende dank aan den Raad voor de ondervonden samenwerking.

Het ontwerp tot vaststelling van een nieuw, tarief voor den rooimeester op Curaçao en het ontwerp tot wijziging van het pensioenreglement worden zonder hoofdelijke stemming of gedachtenwisseling aangenomen.

Ingetrokken Rijkbewijzen.

Nathanjel Ford . . . op 6 Februari 1929 voor . . . zes maanden.

Kortegolf-telefontie.

Programma

van den Nieuwe kristalbestuurder kortegolf-telefontie van Philipsradio te Huizen, Noord-Holland, werkende op een golftegenstand van 16,88 meter met de roepnamen P. H. I. onder den naam PHOHI of wel „Philips Omroep Holland Indië“ zende met een antenne-energie van 15 K.W.

Dinsdag 12 Febr. van 7.23 tot 11.23 v.m.
Woensdag 13 „ „ 9.23 v.m. tot 1.23 n.m.
Donderdag 14 „ „ 7.23 tot 11.23 v.m.
Vrijdag 15 „ „ 6.23 tot 11.23 v.m.
Zaterdag 16 „ „ 9.23 v.m. tot 12.23 n.m.

St. Thomaskring.

Donderdagavond had hier de oprichtingsvergadering plaats van een St. Thomaskring. Door Pater HULSMAN en eenige fraters waren naar verschillende R. K. burgerjongelingen uitnodigingen gestuurd om tot oprichting te komen eener vereeniging, waardoor het godsdienstig en maatschappelijk leven der Curaçaosche burgerjongelingen op krachtige wijze zou bevorderd, aangemoedigd en gesteund worden. Allen hadden aan deze uitnodiging gehoor gegeven, zoodat Donderdagavond in het St. Thomascol-

lege de nieuwe club geconstitueerd is geworden.

De Statuten, werden door de aanwezigen goedgekeurd en zullen aan Mgr. voor kerkelijke goedkeuring worden voorgedragen.

Alle aanwezigen gaven zich als lid op. Eens in de maand zal een godsdienstige en maatschappelijke ontwikkelingsavond worden gehouden, waarop Zondag daarop lof in de kapel van het St. Thomascollege.

Moge Gods zegen rusten op deze organisatie en veel zegen brengen aan onze Curaçaosche burgers.

VRAAG STEEDS

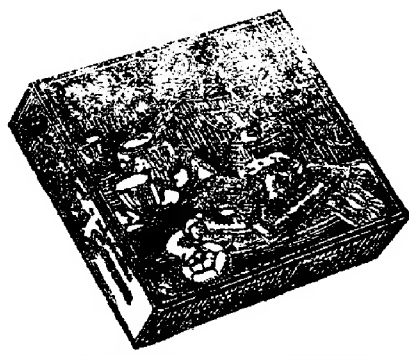
om de heerlijke beschuiten van

Huntley & Palmers

bekend over de geheele wereld

om hun onovertroffen kwaliteit.

Agent: A. B. W. LIEDER.

HUNTLEY & PALMERS
ASSORTED CREAM
BISCUITS

26—13

Compañia Trasatlántica

El Vapor

„MANUEL ARNUS“

se espera el 5 de Marzo 1929 de Europa via Pto. Rico y Venezuela y seguirá el mismo día para Pto Colombia y Colon.

El vapor

„JUAN SEBASTIAN ELCANO“

se espera del Pacifico via Colon y Pto Colombia el 16 de Febrero 1929 y seguirá el mismo día para Pto. Cabello, La Guaira, Santo Domingo, San Juan, Tenerife, Cadiz y Barcelona.

Ambos vapores aceptan carga y pasajeros.

Los Agentes.

S. E. L. MADURO & SONS.

Koninklijke Nederl. Stoomboot Maatsch. VAN CURAÇAO

NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

SS. „Van Rensselaer“ 14 Feb.
SS. „Simon Bolivar“ 7 Maart.
SS. Crijnsen 21 Maart.

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa:

SS. „Venezuela“ 12 Februari
SS. „v. Rensselaer“ 26 Februari
SS. „Simon Bolivar“ 19 Maart.

NAAR Port-au-Prince en New-York:

SS. „Pr. Fred. Hendrik“ 11 Feb.
SS. „Oranje Nassau“ 4 Maart.
NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo en Europa:

SS. „Commewijne“ 18 Feb.
Pr. Fr. „Hendrik“ 11 Maart.
NAAR New-York:
SS. „Bacchus“ 15 Feb.
SS. „Medea“ 22 Feb.

Bovendien wordt een geregeld dienst onderhouden tusschen Curaçao-Maracaibo met de S.S. „Atlas“, „Midas“ en „Brion“

De maanden vóór baby's komst

Meer dan ooit is Uw lichamelijke gezondheid in dezen tijd van belang — voor Uzelf én voor de ontwikkeling van Uw kind.

Zorg daarom, dat Uw lichaam de grondstoffen, noodig voor den opbouw der duizenden cellen van spieren, beenderen en bloed in het snel groeiend organisme — in ruime mate krijgt toegevoerd. Kalk vormt daarbij een der noodzakelijkste voedingsstoffen, omdat de kern van iedere lichaamscel geheel uit kalk is opgebouwd.

Voor Uw lichaam dan ook extra kalk toe in dezen tijd, met Kalzan — het kalkvoedsel.

„Kalzan bevordert de ontwikkeling van sterke beenderen en tanden en beschermt de verwachtede en zoogende moeder tegen de gevaren van kalktekort (algemeen verzwakking, haaruitval, enz.)“ schrijft 'n geneesheer in „The Practitioner“ Jan. 1926.

Kalzan geeft de zoo noodzakelijke extra kalk in juist die wetenschappelijke samenstelling (natrium en calcium lactaat) die ook werkelijk — in tegenstelling met bijna alle andere vormen van kalktoediening — geheel door het lichaam wordt opgenomen en behouden.

Begin nu heden geregeld Kalzan te nemen.

KALZAN

Het Kalkvoedsel

Verkrijgbaar in alle Apotheken

Wegens vertrek naar Holland
een Kinderwagen
te koop aangeboden.

Roodeweg No. 37.

2

HORN - LINE.

List of sailings from CURAÇAO to:

HAMBURG via Pto. Cabello, La Guayra & Trinidad:		PTO. COLOMBIA & CARTAGENA:	
M.S. Heinz Horn	6 January	M.S. Heinz Horn	19 December
M.S. Consul Horn	22 January	M.S. Consul Horn	7 January
M.S. INGRID HORN	3 February	M.S. INGRID HORN	18 January
M.S. Frida Horn	17 February	M.S. Frida Horn	1 February
M.S. MIMI HORN	3 March	M.S. MIMI HORN	15 February
M.S. Heinz Horn	31 March	M.S. Heinz Horn	15 March
M.S. Presidente Gomez	14 April	M.S. Presidente Gomez	28 March
M.S. INGRID HORN	28 April	M.S. INGRID HORN	11 April

SANTA MARTA:

Kingston & Port au Prince, via Jaemel:

M.S. Heinz Horn	19 December	M.S. Minna Horn	17 December
M.S. Ingrid Horn	18 January	M.S. Henry Horn	25 January
M.S. Mimi Horn	15 February	M.S. Waltraut Horn	22 February
M.S. Heinz Horn	15 March	M.S. Minna Horn	22 March
M.S. Ingrid Horn	11 April	M.S. Consul Horn	19 April

MARACAIBO: Two monthly sailings by M.S. „Karibia II”.

All ships accept cargo and passengers.

Hamburg-Amerika-Linie.

NEXT SAILINGS (Subject to Changes) FROM CURAÇAO TO:

Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Port Limon: Pto. Cabello, La Guayra, Trinidad, PLYMOUTH, AMSTERDAM & HAMBURG

Passenger-Ship:

M.S. Magdalena	Jan. 17—18.	Jan. 29—30.
*) SS. Grunewald	Febr. 7—8.	Mar. 13.
M.S. „Orinoco”	Febr. 14—15.	Febr. 26—27.
M.S. Magdalena	Mar. 14—15.	Mar. 26—27.
SS. Rugia		Apr. 11.
*) SS. Teutonia	Apr. 2—3.	May 9.
MS. Orinoco	Apr. 11—12.	Apr. 23—24.
*) SS. Galicia	Apr. 31/May 1	June 5.
MS. Magdalena	May 9—10.	May 21—22.
*) Grunewald	May 28—29.	July 2.
MS. Orinoco	June 6—7.	June 18—19.
*) SS. Rugia	June 25—26.	July 31.
M.S. „Magdalena”	July 4—5.	July 16—17.

Steamers marked *) call at Pto. Barrios and MEXICO, returning via Westindian Ports to Europe.

The Steamers „TEUTONIA”, „RUGIA” & „GALICIA” have FIRST and THIRD CLASS accommodation. SS. „GRUNEWALD” has ONLY FIRST CLASS accommodation.

The special attention is called to the New Twin Screw Motor-Ships „ORINOCO” and „MAGDALENA”. These Ships have an excellent FIRST, INTERMEDIATE and THIRD CLASS accommodation. The „ORINOCO” and MAGDALENA” call homewardbound also at CHERBOURG.

All Ships accept Passengers and Cargo.

For further information apply to:

Edwards, Henriquez & Co.

Agents.

CURIEL'S BANK.

Willemstad - Curaçao - Ned. West-Indie.

ALLE BANKZAKEN.

Rekening-courant in lokaal en vreemd geld.
 Deposito's op termijn in lokaal en vreemd geld.

Voorschotten en Handelscredieten.

Koop, Verkoop en Incasso van Wissels, Credietbrieven,
 Coupons en Vreemd Geld tegen voordeelige koersen.
 Telegrafische uitbetalingen naar alle werelddelen.
 Reiscredietbrieven en Chèques van de

National City Bank of New-York,
New York City.

Safe-loketten.

Speciale afdeling voor Incasso's

Afdeling Spaarkas.

Afdeling Assurantie.

Maduro's Bank Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls 2.500.000

Koopt en verkoopt wissels,
 buitenlandsch bankpapier, coupons,
 gemunt goud en zilver.

Neemt gelden á depósito en opent
 chequerekeningen met rente-vergoeding.

Verschaft Reiswissels, Credietbrieven,
 Circulaire Credietbrieven.

Telegrafische Uitbetalingen.

Safe-loketten.

Spaarbank.

KINKHOEST
 wordt verzacht

Verzacht de hoestbuien, waaraan kinkhoest de zwakke lichaampjes Uwer kinderen blootstelt, verkort den duur der ziekte en vermijdt het gevaar voor verdere gevolgen met de lekker-smakende en slijmoplossende

AKKER'S
ABDUSIROOP
 Redder der longen

lacon in koker f 2.—
 Apothekers en Drogisten.

Hoofd-depot voor Curaçao: Mensing & Co.

INGEZONDEN

St. Martin N. P., 21st January 1929.

To the Editor of the „Amigo di Curaçao”.
 Willemstad, Curaçao.

Dr. Mr. Editor,

Kindly allow us space in your much read paper for the following.

Thanking you in advance, we are, Sir,

Yours respectfully

A. C. WATHEY,

J. A. RICHARSON,

landraden at St. Martin.

It is with much pleasure, we have heard that the Minister of Colonies is in favour of the abolition of taxes in the Windward Islands. We endorse His Excellency's opinion, that this fiscal measure, which tends to reduce the costs of living, is necessary and will — contrary to the opinion of some persons — cause smuggling from the French into the Dutch Division of Saint Martin to be a thing of the past. Just here we would like to point out that those persons who fear that the abolition of taxes will cause smuggling on a large scale have no ground for such fear. The smuggling, that they mean, is the bootlegging from St. Martin to the neighbouring American islands, Porto Rico & St. Thomas. Well, we can guarantee, that even if all duties are lifted here, there still will be no chance for St. Martin Netherland Division to become a bootlegging-basis. For the simple reason that the Dutch Government must exact \$ 2. — on each case of liquor which leaves our bound-house, unless a landing-certificate be afterwards produced and laid over. The French Government is not bound by this treaty. Hence all bootleggers are going to Marigot, French Part of St. Martin, for their liquor, and, in the future will continue going there, as long as the above mentioned treaty remains in force.

All over the world there is a fight for less taxation. Why should not our poverty-stricken islands also be relieved from fiscal burdens? We think abolition of taxes a very urgent measure and hope that the necessary bills will soon be placed before the Colonial Council. We do not regard this abolition a panacea for the economical anaemia of these islands, but simply want it because it will reduce the costs of living and promote trade.

MENSING & CO. AGENTEN

Uw kind
 zal groeien
 met

(Engelsche product)

Dit kindermelk heeft zijn goeden naam te danken aan zijn zuiverheid en voedzaamheid, en aan het feit, dat het kinderen gezond en sterk vormt. De moeders, die dit melk hier gedurende de 5 laatste jaren gebruikt hebben, zijn zeer tevreden over het verkregen resultaat, omdat Glaxo zoo buitengewoon goed is voor kinderen.

Heeren MENSING & Co.

SHELL PRODUCTEN.

PRIJSNOTEERING.

Gasoline ex pomp per gallon	fl. 0,68
Gasoline per blik van 5 gallons	3,90
Kerosine per blik van 5 gallons	2,75
Mineral turpentine [vervangt terpentijn] per blik van 5 gallons	8,50
Smeeroliën:	
„Single Shell” ex pomp per gallon	1,55
„Double Shell” ex pomp per gallon	2,—
„Triple Shell” ex pomp per gallon	2,50
Cokes per ton	15,—
Kero-gasolie, brandstof voor „Delco” installaties enz. per gallon	0,34

De levering van „Kero-Gasolie” geschiedt uitsluitend in drums van 80 gallons

CURAÇAOSCHE PETROLEUM INDUSTRIE MAATSCHAPPIJ.

86

APOTHEEK “Botica Nacional”

van EDMUND JACOBSEN, Apotheker

AMERICAN DRUGSTORE ENGLISH PHARMACY

Breedestraat, Otrabanda Telefon No. 256

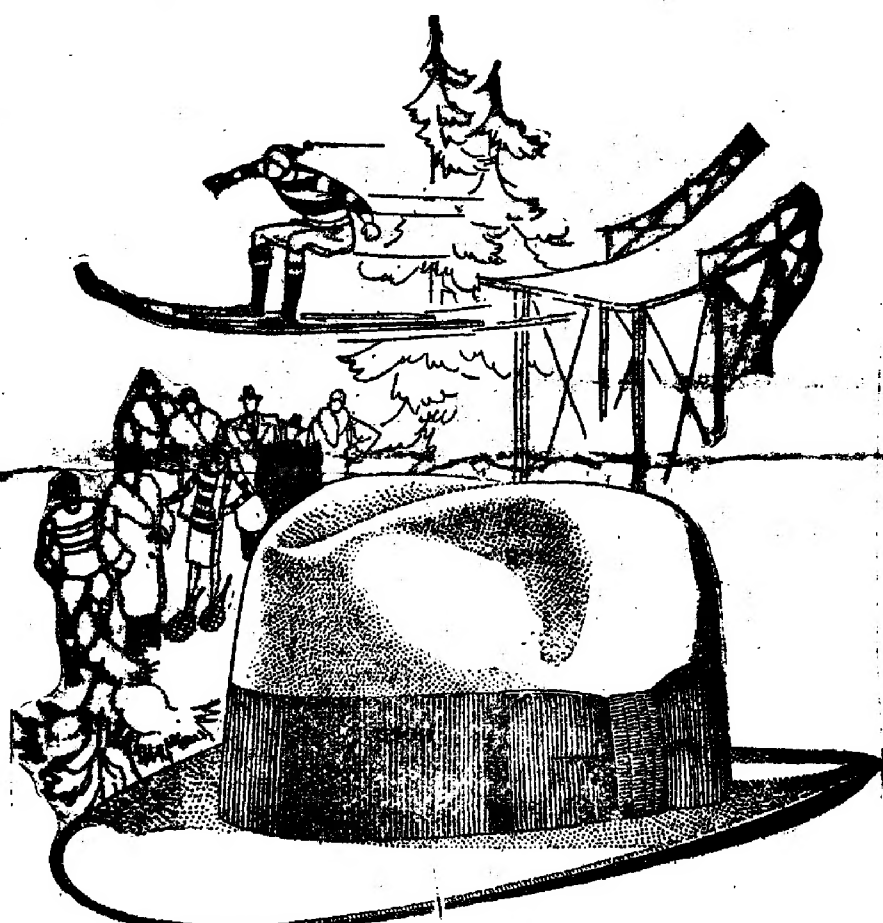
Spedige aflevering van Recepten
 Patentmedicijnen en Chemicalien
 Drogerijen Parfumes en Zeepen

Wijnen en Likeuren

Alle Foto-artikelen

Allerlei Soorten van

Chocolade, Suikerwaren, en Koekjes
 Sigaren en Sigaretten Sodawater en Limonade
 VLUGGE BEDIENING OOK AAN HUIS BEZORGEN.

STETSON HOEDEN.

\$ 8 tot \$ 25 per hoed

Agent: OTTO A. CORREA.

2—3

GRATIS.

Ik heb de eer mijn begunstigers mede te deelen, dat ik vanaf heden in ruil voor de volgende hoeveelheden bandjes van de zoo bekend sigaren HABANA en CUBA gratis zal geven

voor 25 bandjes	HABANA
20	CUBA
500	HABANA
400	CUBA
1000	HABANA
800	CUBA
3000	HABANA
2000	CUBA

1 doos Nap

1 flesch wijn Ferrero.

1 kistje sigaren HABANA.

1 pak van drill „Bestfit.”

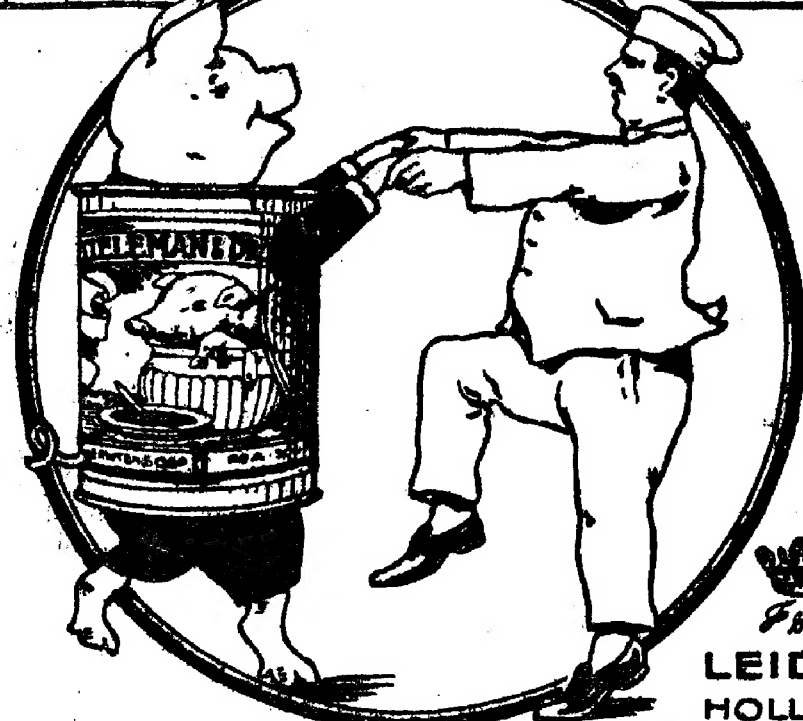
OTTO A. CORREA

Eenige Distributor

Heerenstraat 16

3

TIELEMAN & DROS

LEIDEN
 HOLLAND

MENSING & Co Agenten.